

AVALUACIÓ/PLA D'ACTUACIÓ DAVANT EL SARS-CoV-2 (CORONAVIRUS)

DEPARTAMENT DE MEDICINA DEL TREBALL

24 de març de 2020

1. ANTECEDENTS	3
2. QUIN NIVELL DE RISC TINC?	4
3. QUÈ ÉS CONTACTE ESTRET?	5
4. COMUNICACIÓ	6
5. MESURES PREVENTIVES COL-LECTIVES	7
5.1. Reunions i desplaçaments	7
5.2. Visites	7
5.3. Higiene zones de treball	7
6. MESURES PREVENTIVES INDIVIDUALS	9
6.1. Higiene de mans	9
6.2. Altres cures	9
6.3. EPI's	9
6.3.1. Màscares	9
6.3.2. Guants de protecció	9
6.3.3. Roba de protecció	9
6.3.4. Protecció ocular i facial	9
7. TRACTAMENT DE LES PERSONES TREBALLADORES	10
7.1. Conceptes relacionats amb la Incapacitat Temporal	10
7.2. Situacions en les quals es pot trobar una empresa. Què fer?	11

1. ANTECEDENTS

Els coronavirus són una àmplia família de virus que normalment afecten només els animals. Alguns tenen la capacitat de transmetre's dels animals a les persones.

El nou coronavirus es diu SARS-CoV-2. La **malaltia** que causa el SARS-CoV-2 es diu **COVID-19**.

Període incubació: 2-14 dies.

Es transmet a través del contacte amb animals infectats i amb les secrecions respiratòries que es generen amb la tos o l'esternut d'una persona malalta. Aquestes secrecions infectarien a una altra persona si entren en contacte amb el seu nas, els seus ulls o la seva boca.

Síntomes del coronavirus:

- FEBRE
- TOS I ESTERNUTS
- SENSACIÓ DE FALTA D'AIRE
- **Menys comuns:** Digestius com diarrea i dolor abdominal

Ha d'évitar-se l'exposició de treballadors sanitaris i no sanitaris que, en funció de les seves característiques personals o estat biològic conegut, a causa de patologies prèvies, medicació, trastorns immunitaris o embaràs, siguin considerats especialment sensibles.

Important:

- No hi ha evidències de què es transmeti a una distància de més de 2 metres.

2. QUIN NIVELL DE RISC TINC?

En funció de les activitats de l'empresa i els mecanismes de transmissió del nou coronavirus SARS-CoV-2, els treballadors en el seu lloc de treball poden estar exposats a 3 nivells de risc:

I. EXPOSICIÓ DE RISC

- a. Atenció de casos confirmats o en investigació.
- b. Contactes directes amb pacient confirmat o en investigació.
- c. Tripulació que atén directament durant un viatge un cas simptomàtic procedent d'una zona de risc.
- d. Situacions en les quals hi ha contacte estret* amb un cas simptomàtic. Per exemple: reunions de feina.

II. EXPOSICIÓ DE BAIX RISC

- a. No hi ha contacte estret amb un cas confirmat. Exemple: zelador, personal de neteja, acompanyants per trasllat.
- b. Personal de laboratori responsable de les proves de diagnòstic virològic.
- c. Personal no sanitari en contacte amb material sanitari, deixalles o objectes contaminats.
- d. Ajuda a domicili de contactes sense símptomes.

III. BAIXA PROBABILITAT D'EXPOSICIÓ

- a. Treballadors que no atenen directament el públic o que ho fan a més de 2 metres de distància, o amb mesures de protecció col·lectiva que eviten el contacte (barrera col·lectiva, per exemple): personal administratiu. Conductors d'ambulància amb barrera col·lectiva, conductor transport públic, personal de seguretat, policies/guàrdies civils, personal duaner, bombers i personal de salvament.

3. QUÈ ENTENEM PER “CONTACTE ESTRET”?

Es classifica com a **contacte estret** de casos possibles, probables o **confirmats**:

- Qualsevol persona que hagi **proporcionat cures** mentre el cas presentava símptomes: treballadors sanitaris que no han utilitzat les mesures de protecció adequades, membres familiars o persones que tinguin un altre tipus de contacte físic similar.
- Convivents, familiars i persones que hagin estat en el mateix lloc que un cas mentre el cas presentava símptomes a una **distància menor de 2 metres durant un temps de, com a mínim, 15 minuts**.

4. COMUNICACIÓ

És important disposar de mesures de prevenció encaminades a prevenir els contagis de coronavirus en el si de l'empresa. En aquest sentit és necessari establir diverses vies de comunicació interna.

La comunicació interna contindrà:

- Mesures de caràcter personal.
- Pautes d'actuació en cas de presentar símptomes.
- Informació relacionada amb la localització i mitjans de contacte amb serveis mèdics d'atenció permanent.
- Procediment d'actuació intern vers la sospita d'un contagi.

S'utilitzaran les següents mesures i vies de comunicació:

- S'enviarà a tot el personal de l'empresa, el més aviat possible, un comunicat amb les recomanacions que apliquen al cas.
- Se sol·licitarà la col·laboració dels representants de les persones treballadores a través de Direcció, per la millora dels sistemes de comunicació i informació, assegurant-se que els mateixos es disposen a l'accés de consultes, consells mèdics i recomanacions.
- La millor manera d'estar informat de manera veraç i evitar rumors que només creen alarma entre la població, és la pàgina web del Ministeri de Sanitat creada per aquest efecte
(<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/home.htm>).
- També trobarem informació a la pàgina web de l'Organització Mundial de la Salut.
(<https://www.who.int/es>).
- Igualment s'hauria de crear en algun canal de comunicació, tipus internet o similar, un espai d'informació del coronavirus amb l'enllaç a la pàgina del Ministeri de Sanitat.

S'hauran de realitzar reunions periòdiques entre els representants de l'empresa i els delegats de prevenció, des d'on es realitzarà el seguiment periòdic de la situació, accions dutes a terme, la seva eficàcia, el nombre de persones contagiades, i el grau d'afecció dels treballadors i serveis.

5. MESURES PREVENTIVES COL·LECTIVES

Portar un control de les persones amb exposició pot ajudar a determinar les mesures preventives a implantar i el control a dur a terme:

- Limitar el nombre de persones exposades al coronavirus.
- Limitar el temps d'exposició al mínim possible.
- Portar un control de les persones exposades.
- Portar un control dels accidents i incidents per exposicions.

5.1 Reunions i desplaçaments.

- Evitar els desplaçaments a zones declarades de risc pel Ministeri de Sanitat amb risc important de contagi.
- Valorar limitar esdeveniments de l'empresa que requereixin elevades concentracions de persones treballadores.

5.2 Visites

- S'anul·laran o ajornaran els viatges a zones declarades com a Àrees amb transmissió comunitària.
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCoV-China/home.htm>.
- Prioritzant sempre que sigui possible l'ús de mitjans informàtics, telemàtics, etc.
- Es valorarà, per part de la unitat organitzadora, la possibilitat de limitar els esdeveniments d'empresa que requereixin d'elevades concentracions de persones treballadores.
- Tot i així, es comunica que, si s'ha de viatjar per motius personals a alguna d'aquestes Àrees, s'informarà la Direcció de l'empresa, perquè es puguin establir les mesures preventives que procedeixin.
- Limitar en la mesura que sigui possible, les visites de personal aliè a l'empresa. Portar un control de les persones amb exposició pot ajudar a determinar les mesures preventives a implantar i el control a dur a terme.

5.3 Higiene zones de treball

- Informar els treballadors de com realitzar un bon rentat de mans.
- Realitzar desinfecció de les zones amb lleixiu o amb una solució d'hipoclorit sòdic
 - Centre sanitari: que contingui 1000 ppm de clor actiu (dilució 1:50 d'un lleixiu amb concentració 40-50 gr/litre preparada recentment).
 - Centre no sanitari: lleixiu diluït (1 part de lleixiu domèstic al 5% en 50 parts d'aigua) preparat el mateix dia que s'utilitzarà*. La majoria dels lleixius comercialitzats a Espanya tenen una concentració de 35 gr/litre.

*Aquesta dilució es prepara de la següent manera: agafi 20 mil·lilitres de lleixiu que tingui a casa (viricida autoritzat), fiqui'ls en una ampolla de litre i ompli amb aigua de l'aixeta fins a completar. Tanqui i doni-li la volta diverses vegades. Ja la té preparada al 1:50, en quantitat d'1 litre. S'ompliran els detergents i desinfectants habituals autoritzats per aquesta finalitat (amb efecte viricida) i per les superfícies s'utilitzarà material tèxtil d'un sol ús. Productes viricides autoritzats a Espanya: https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCoV-China/documentos/Listado_viricidas_PT2_ambiental.pdf

- Realitzar neteja de les zones d'ús compartit entre usuaris, es pot realitzar amb solució alcohòlica.
- Disposar d'antisèptics amb base d'alcohol a les zones comunes: office, zones de descans, cotxe d'empresa, etc.
- Els objectes personals es poden desinfectar amb alcohol de 70º; ulleres, telèfons fixes, **mòbils** (evitar compartir-los), teclats d'ordinador i ratolí, comandaments a distància, Claus. Com preparar alcohol de 70º?
 - Partir de l'alcohol de desinfectar les ferides que tenim a casa, que és alcohol de 96º.
 - Agafar **70 ml d'alcohol de 96º**.
 - Omplir amb aigua de l'aixeta fins als 100 ml.
 - Tancar i donar-li la volta diverses vegades

Mulli un drap net amb aquesta dissolució per desinfectar els objectes personals.

6. MESURES PREVENTIVES INDIVIDUALS

6.1 Higiene de mans

- Rentar les mans amb **aigua i sabó** constantment.
- Si ens manquen, es pot utilitzar **solució amb base alcohòlica**.

6.2 Altres cures

- Ungles tallades i cuidades.
- Evitar l'ús d'anells, polseres, rellotges de polsera i altres adorns.
- Portar el cabell recollit.
- Evitar l'ús de lentilles. Si es necessiten ulleres que estiguin ajustades al pont.
- Evitar maquillatge o altres productes cosmètics que puguin ser font d'exposició prolongada en cas de resultar contaminats.

6.3 EPI's

6.3.1 Mascaretes

EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL		
EXP.RISC	EXP.BAIX RISC	BAIXA PROBABILITAT DE RISC
Mascareta FFP2 si < 2 metres Procés assistencial que genera bio-aerosols: Mascareta FFP3	Mascareta quirúrgica si contacte respiratori estret amb cas confirmat o en investigació	No és necessari l'ús d'EPI'S

6.3.2 Guants de protecció

- Activitats d'atenció al pacient i de laboratori: guants d'un sol ús.
- Tasques de neteja i desinfecció superficials en contacte amb pacients: guants de major gruix, resistents a trencaments.

6.3.3 Roba de protecció

- Sempre que calgui protegir davant d'esquitxades de fluids biològics o secrecions procedents del pacient confirmat o en investigació, s'ha d'usar roba d'un sol ús que compleixi:
 - Norma per resistència a la penetració de microorganismes.
 - Norma de protecció química per donar impermeabilitat.

6.3.4 Protecció ocular i facial

- Si es generen aerosols: protecció ocular sempre.
- Davant l'exposició a líquids:
 - Per esquitxades: **pantalles facials**.
 - Per gotes: **ulleres integrals**.
 - Per contacte mans/guants amb superfícies contaminades: **ulleres muntura universal amb protecció lateral**.

7. TRACTAMENT DE LES PERSONES TREBALLADORES

Com a pauta general, en el moment actual no s'està recomanant ni per part de les organitzacions internacionals, ni per part del Ministeri de Sanitat aplicar quarantena a les persones que tornin de zones de risc. Per totes les malalties de transmissió respiratòria, es recomana a les persones que desenvolupin símptomes respiratoris adoptar les mesures d'higiene habituals, com cobrir-se nas i boca al tossir o esternudar, usar mocadors de paper d'un sol ús i realitzar rentat de mans freqüentment.

De manera general, els **contactes estrets** han de realitzar quarantena domiciliària, i extreure les **mesures preventives individuals**, dins les seves possibilitats domèstiques.

Es consideren **contactes casuais** als treballadors que hagin estat en el mateix espai tancat amb un cas mentre era simptomàtic, però que no compleixin els criteris per ser considerat estret. No es realitzarà una cerca activa d'aquests treballadors. Si s'identifiquen alguns que puguin trobar-se d'aquest grup, es recomanarà una vigilància passiva de símptomes respiratoris i podran portar una vida normal, realitzant les seves tasques habituals a la feina i amb la família.

7.1 Conceptes relacionats amb la Incapacitat Temporal

Diferents **opcions d'IT** relacionades amb el COVID-19 (*poden variar en cada comunitat autònoma*):

Casos en els quals **estan indicades les baixes**:

- **Treballador visitat en el seu Centre de Salut i és diagnosticat com a cas possible**, se li donarà la baixa com a cas i als seus contactes que conviuen amb ell, baixa com a contactes.
- **Treballador que truca per telèfon** (motu proprio, derivada del telèfon habilitat o de l'Hospital) i **amb la valoració per part del professional és diagnosticat com a cas possible**, se li dóna la baixa a ell i als seus contactes i se li fa arribar via telemàtica.

Casos en els quals **no estan indicades les baixes**:

- Aïllament recomanat pel govern, cura de familiars, o impossibilitat de l'empresa d'adaptar el lloc de treball.
- Cas de no complir el criteri mèdic, es recomana a les persones que es dirigeixin a la seva empresa o truquin als telèfons d'informació a la ciutadania habilitats per solucionar dubtes al respecte, i, sobretot, **QUE NO ES DESPLACIN A L'AMBULATORI**.

7.2 Situacions en les quals una empresa es pot trobar. Què fer?

- **Treballador amb convivent amb sospita de COVID-19**
 - **Aïllament domiciliari.** Sol·licita la baixa al telèfon habilitat a la seva comunitat autònoma.

- **Treballador amb símptomes** (tos, febre, dificultat respiratòria)
 - **Aïllament domiciliari.** Ha de trucar al seu Centre de Salut o al telèfon habilitat a la seva comunitat autònoma per ser avaluat.
 - L'empresa ha de fer un **estudi de contactes**. Ha de manar a l'**Aïllament domiciliari** a aquells que siguin considerats "**Contactes Estrets**" i la resta podran seguir als seus llocs de treball adoptant les mesures preventives col·lectives i individuals (*punts 5 i 6 del present document*).

- **Treballador amb un Company amb símptomes o diagnosticat COVID-19.**

Després de l'estudi de contacte:

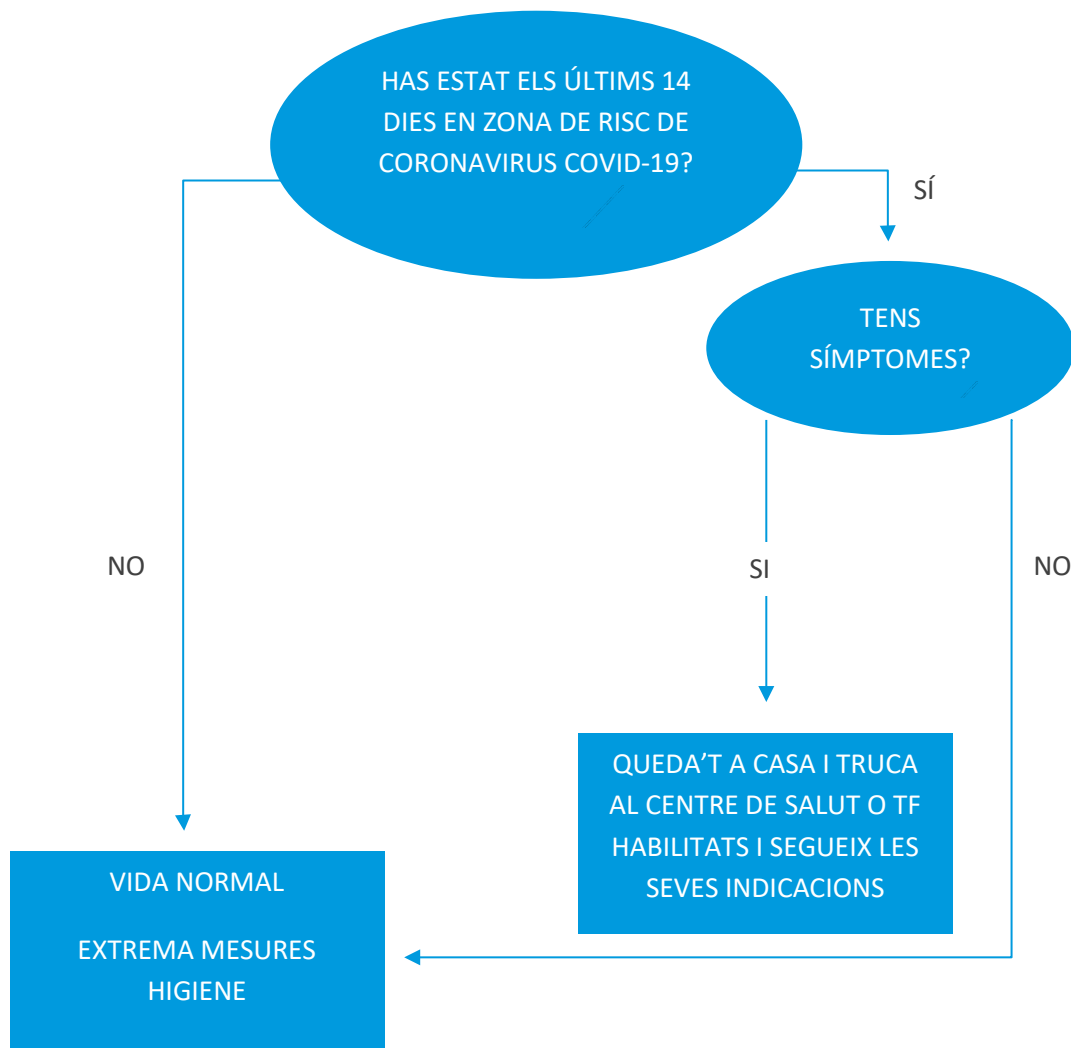
 - **Si el contacte és estret: Aïllament domiciliari,** les autoritats sanitàries de cada comunitat autònoma podran valorar situacions individuals (per exemple, sanitaris) que requereixin un altre tipus de recomanacions i **vigilar símptomes respiratoris seguint els protocols establerts**. S'ha de posar en contacte amb el seu servei de salut o telèfons habilitats per avaluar si la baixa és considerada.
 - **No hi ha contacte estret:** continuar amb la vida laboral adoptant les mesures preventives col·lectives i individuals (*punts 5 i 6 del present document*).

- **Treballador vulnerable (amb major risc) asimptomàtic, que sol·licita baixa:** la presència de determinades patologies cròniques* pot posar en situació de major vulnerabilitat a determinades persones. Davant d'aquesta situació, s'ha de procedir a:
 - Avaluar el seu lloc de treball per part del departament de prevenció de riscos laborals. L'objectiu de l'avaluació serà el de mesurar el nivell de risc al qual està exposat el treballador, depenent del tipus de tasques i activitat de l'empresa.
 - Adaptar el lloc de treball pel qual s'hauran d'establir les mesures preventives individuals i col·lectives necessàries per reduir l'exposició de risc biològic.
 - Si, tot i les mesures anteriors, el treballador sol·licita a l'empresa realitzar el confinament domiciliari degut a la seva situació de vulnerabilitat, s'haurà d'avisar a vigilància de la salut per tal que valori i aconselli al treballador sobre els mecanismes per dur-ho a terme.

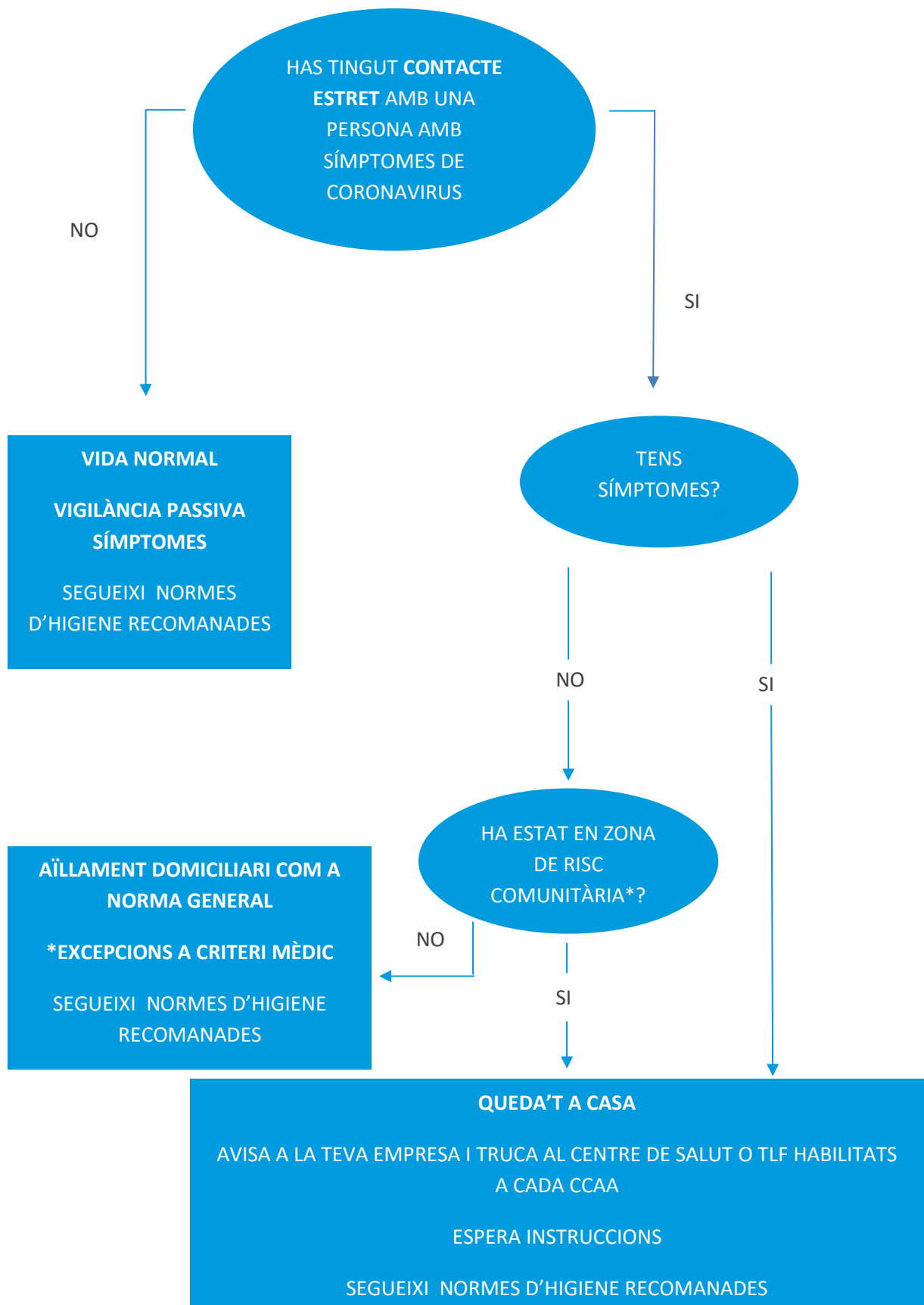
*Es considera que els grups de major risc de desenvolupar malaltia greu per COVID són les persones: > 60 anys, malalties cardiovasculars i hipertensió arterial, diabetis, malalties pulmonars cròniques, càncer, immunodepressió i embaràs.

Recorda:

- La **transmissió entre humans** es considera similar a la descrita per altres coronavirus a través de les **secrecions de persones infectades**, principalment per **contacte directe amb gotes respiratòries de més de 5 micres** (capaços de transmetre's a distàncies de fins a 2 metres) i **les mans o els fòmits contaminats amb aquestes secrecions**, seguit del contacte amb la mucosa de la **boca, nas i/o ulls**.
- La transmissió aèria o per aerosols (capaç de transmetre's a una distància de més de 2 metres) **no ha pogut ser demostrada** en el brot de SARS-CoV-2 a la Xina.
- Actualment en els models matemàtics s'assumeix que **la transmissió comença 1-2 dies abans de l'inici de símptomes**.
- La **durada de la malaltia**: el temps mitjà des de l'inici dels símptomes fins a la recuperació és de **2 setmanes** quan la malaltia ha sigut lleu i de 3-6 setmanes quan ha sigut greu o crítica.
- La **permanència de SARS-CoV-2 contaminant en superfícies de coure, cartró, acer inoxidable i plàstic** és de **4, 24, 48 y 72 hores**, respectivament en condicions experimentals a 21-23°C i d'humitat relativa del 65%.
- Existeix l'evidència que els coronavirus s'inactiven en contacte amb una solució d'**hipoclorit sòdic** amb una concentració **al 0,1%, etanol al 62-71% o peròxid d'hidrogen al 0,5%**, en un minut.
- Totes aquestes normes són susceptibles a canvis en funció de les directrius que diàriament publica el Ministeri de Sanitat.

* Espanya: les Comunitats Autònomes de Madrid i de La Rioja; els municipis de La Bastida i Vitoria-Gasteiz (País Basc) i Miranda de Ebro (Castella y Lleó), França: departament de Haut-Rhin (Grand Est) y l'Oise (Hauts- de-France), Alemanya: departament de Heinsberg (Renania del Nort-Westfalia), Xina, Corea del Sud , Japó (illa de Hokkaidō), Iràn, Italia i Singapur.

* Espanya: les Comunitats Autònomes de Madrid i de La Rioja; els municipis de La Bastida i Vitoria-Gasteiz (País Basc) i Miranda de Ebro (Castella y Lleó), França: departament de Haut-Rhin (Grand Est) y l'Oise (Hauts- de-France), Alemanya: departament de Heinsberg (Renània del Nort-Westfalia), Xina, Corea del Sud, Japó (illa de Hokkaidō), Iran, Itàlia i Singapur.

	Andalucía	955 54 50 60
	Aragón	061
	Asturias	112, 984 100 400 i 900 878 232
	Cantabria	900 612 112
	Castilla La Mancha	900 122 112
	Castilla y León	900 222 000
	Catalunya	061
	Ceuta	900 720 692
	C. Madrid	900 102 112
	C. Valenciana	900 300 555
	Extremadura	https://saludextremadura.ses.es/web
	Galicia	900 400 116
	Islas Baleares	061
	Canarias	900 11 20 61
	La Rioja	941 29 83 33
	Melilla	http://www.ingesa.mscbs.gob.es/quienesSomos/areaSanMelilla.htm
	Murcia	900 12 12 12
	Navarra	948 29 02 90
	País Vasco	900 20 30 50